

Mora kommun

mora.kommun@mora.se

Rektorn vid Färnäs skola F-6

magnus.lantz@utb.mora.se

Beslut för grundskola och fritidshem

---

efter tillsyn av Färnäs skola F-6
i Mora kommun

Tillsyn i Färnäs skola F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mora kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Färnäs skola F-6 besöktes av Skolinspektionen den 19 och 20 mars 2013.

Fakta om skolan

Färnäs grundskola ligger strax utanför Mora. Skolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1-6. Vid tiden för Skolinspektionens besök fanns 113 elever i skolan, varav 17 i förskoleklassen. Till skolan hör även ett fritidshem med totalt 55 inskrivna elever. I skolan finns en särskild undervisningsgrupp, kallad Oasen. I dagsläget finns inga elever inskrivna i gruppen. Skolan är organiserad i klasserna 1, 2-3, 4, 5 och 6 och består av tre arbetslag. Skolan leds av en rektor som även är förskolechef samt ansvarig för åtta kommunala dagbarnvårdare, det vill säga annan pedagogisk verksamhet. Förskoleverksamheten beskrivs i separat beslut.

Kunskapsresultat

Nationell statistik från år 2012 visar att 59 procent av eleverna i årskurs 6 nådde kravnivån på samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik och svenska. I det nationella ämnesprovet i engelska nådde 72 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov. Det är lägre än i riket där motsvarande siffror var 79 procent i matematik, 87 procent i engelska och 80 procent i svenska. Det finns ingen nationell statistik (SIRIS) att tillgå i årskurs 3 då elevunderlaget är för litet.

Skolans egna sammanställningar i årskurs 6 år 2012 visar att 100 procent av eleverna nådde kravnivåerna i samtliga ämnen förutom i svenska där 80 procent nådde kravnivåerna, matematik där 83 procent nådde kravnivåerna och engelska där 92 procent av eleverna nådde kravnivåerna. I årskurs 3 år 2012 redovisas endast måluppfyllelse i svenska, 79 procent och i matematik, 79 procent. I övriga ämnen finns ingen sammanställning över elevernas uppnådda resultat.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Färnäs skola visar att skolan behöver vidta åtgärder så att samtliga elever ges förutsättningar att nå kunskapskraven för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Resultaten på de nationella ämnesproven år 2012 i årskurs 6 ligger under riksgenomsnittet. Skolan kan inte redovisa några egna sammanställningar för resultaten i årskurs 3, förutom i svenska och matematik.

Skolan och fritidshemmet behöver utveckla arbetet med att ge eleverna en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings och kulturliv. Fritidshemmet behöver även arbeta med att motverka traditionella könsmonster.

Rektorn behöver utveckla skolans kvalitetsarbete, det vill säga följa upp, analysera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måloppfyllelsen. Skolinspektionen ser vid tillsynsbesöket flera välplanerade lektioner med läroplanens och kursplanernas syfte i fokus, dock framgår det vid intervjuer med både rektorn och lärare att uppföljning och utvärdering av både undervisningen och elevernas resultat är ett stort utvecklingsområde för skolan. Rektorn behöver även se till att lärarna får det stöd de behöver vad gäller bedömning och betygssättning. Skolinspektionen kan konstatera att det finns brister i åtgärdsprogram och i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna. Vidare behöver rektorns pedagogiska ledarskap utvecklas.

Tillsynen visar att skolan behöver vidta åtgärder vad gäller studieron i klasserna och att många elever upplever att det är stökigt på lektionerna. Skolans värdegrundsarbete behöver utvecklas för att skapa en god lärmiljö för samtliga elever. Trots det uppger de allra flesta av eleverna ändå att de känner sig trygga i skolan. Det finns även brister i skolans och fritidshemmets plan mot kränkande behandling.

Skolinspektionen konstaterar vidare att det brister i elevernas inflytande över sin utbildning. Skolan behöver se till att eleverna blir delaktiga i sin undervisning och lärarna behöver samarbeta för att ge eleverna överblick och sammanhang i undervisningen. Rektorn behöver även se till att det finns ett skolbibliotek som används fullt ut i skolan.

Mot bakgrund av detta fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mora kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att den pedagogiska personalen samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.
- Se till att personalen på fritidshemmet arbetar medvetet för att motverka traditionella könsmonster.

Motivering

I läroplanen anges att undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Lärarna ska samverka med varandra i arbetet att nå utbildningsmålen och för att ge eleverna överblick och sammanhang. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011: 149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna. Vidare framgår av läroplanen att skolan och fritidshemmet har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Eleverna ska därför ges utrymme att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

I intervjuer och samtal med lärare och elever framkommer att det varierar i vilken grad lärare samarbetar kring flera ämnesområden och att tanken om att samordna ämnesområdena behöver utvecklas. Rektorn och lärarna bekräftar att detta är ett utvecklingsområde på skolan och rektorn uppger att man kommit längre med arbetet i årskurs 4-6 än i de lägre årskurserna. Skolinspektionen ser vid verksamhetsbesöken att lärarna undervisar mest enskilt i sina respektive klassrum utan samordning med andra lärare eller ämnesområden.

Utgångspunkterna verkar vara intresset och ämneskunskaperna hos lärarna. Till stor del saknas ett fokus på elevernas behov, kunskapsutveckling och en tanke på att samordna ämnesområdena, för att eleverna ska få en möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

I skolans planer och övrig dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår inte hur eller i vilken grad fritidshemmet aktivt arbetar med uppdraget att motverka traditionella könsmönster. Av intervjuer och samtal med rektorn och fritidshemspersonal framkommer att man inte diskuterat strategier för arbetet. Trots vissa insatser på fritidshemmet, som till exempel hur man ska bemöta barnen generellt och att man har leklådor som inte är specifikt könsriktade så uppger både rektorn och fritidshemspersonalen att arbetet inte har varit ett prioriterat arbetsområde.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

Lgr 11 avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, avsnitt 2.2 Kunskaper och avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan samt har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och se till att de hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med planeringen av verksamheten. Eleverna ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen framgår att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras och ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

Av intervjuer och samtal med lärare och elever framgår att undervisningen i huvudsak planeras av lärarna. Lärarna uppger att de har klassråd och elevråd men att elevernas inflytande över sin undervisning inte diskuteras så mycket där. Inte heller i något av de dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår att eleverna haft ett aktivt inflytande och varit delaktiga i planeringen av undervisningen. I intervjuer och samtal med både lärare och elever framkommer att det varierar i vad mån eleverna ges möjlighet att få inflytande under lektionerna. Tillsynen visar att det inte finns något systematiskt sätt att ge eleverna möjlighet till ett aktivt inflytande över undervisningen och sitt eget lärande eller inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i elevernas inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgr 11 avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, elevernas ansvar och inflytande, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

- Se till att det i skolan och fritidshemmet bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete.
- Upprätta en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Vidare ska huvudmannen enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen; rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, rutiner för uppföljande insatser samt rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Dessutom ska rutinerna enligt praxis ha såväl ett elev-elev-perspektiv (kränkningar av elever sinsemellan) som ett vuxen-elev perspektiv (kränkningar av vuxen mot barn/elev). Enligt Skolinspektionens praxis innebär kraven i skollagen även att planen ska vara daterad och att den upprättas årligen, och inte endast revideras. Vidare krävs att behovet för de åtgärder som avses vidtas är klarlagda genom en kartläggning.

I intervjuer och samtal med elever framkommer att det brister i studieron i flera av skolans klasser. Eleverna berättar att det kan vara stökigt och bråkigt på lektionerna men att de ändå känner sig trygga i skolan. Tillsynen visar att det är oroligt och stökigt i framförallt årskurs 6, vilket bekräftas av både lärarna, rektorn och elevhälsan. Klassen har haft olika lärare under de senaste läsåren, vilket tros ha bidragit till den bristande studieron och stökigheten. Elevhälsan uppger att de haft samtal med eleverna i klassen i syfte att stötta eleverna i sin skolgång. Både lärarna och rektorn bekräftar dock att ett aktivt värdegrundsarbete i Färnäs skola inte är eller har varit ett prioriterat arbete just nu.

Färnäs skola och fritidshem har en gemensam handlingsplan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling som kallas "Plan för likabehandling, mot diskriminering, mot trakasserier och kränkande behandling". Av planen framgår inte hur föregående års åtgärder har utvärderats. Även planerade åtgärder utifrån en aktuell kartläggning saknas. Det framgår inte heller vilka specifika behov som finns vid fritidshemmet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolmiljön i Färnäs skola inte präglas av studiero samt att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Det förebyggande värdegrundsarbetet behöver utvecklas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 3 och 6 §§ och 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utarbeta åtgärdsprogrammen så att de anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram på Färnäs skola. De följer en mall utarbetad av Mora kommun. Både kortsiktiga och långsiktiga mål som eleven förväntas uppnå beskrivs, liksom de åtgärder som skolan och eleven vidtagit eller avser vidta. Åtgärdsprogrammen är dock av varierande kvalitet och ofta av generell karaktär som är svåra att utvärdera. Till exempel kan det stå "att hitta strategier när det blir jobbigt eller svårt". Rektorn bekräftar att innehållet i skolans åtgärdsprogram behöver förbättras så att de tydligare visar på insatser och hur åtgärdsprogrammen ska utvärderas.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att de skriftliga omdömena bör utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper och kunskapsutveckling i förhållande till läroplanen samt att det tydligt framgår om eleven riskerar att inte nå upp till de kunskapskrav som minst ska ha uppnåtts i slutet av det tredje, sjätte och nionde året i grundskolan.

Av de skriftliga individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av från år 2012 framgår inte alltid tydligt vilka insatser som skolan behöver vidta för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Även de skriftliga omdömena är av varierande kvalitet och inte alltid tydliga i hur långt eleven har nått i sin kunskapsutveckling. Till exempel står det "ta större ansvar för dina studier", "du bör ta mer ansvar även för de studier du inte tycker är så roliga att göra". Både rektorn och lärarna säger att detta är ett utvecklingsområde på skolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans individuella studieplaner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och fritidshemmet samt verkar särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) följer att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare, enligt skollagen, är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

I intervjuer med rektorn, lärare och personal i fritidshemmet framkommer att rektorns pedagogiska ledarskap behöver utvecklas. Rektorn beskrivs som lyhörd, lätt att prata med och att han ser till elevernas bästa. Dock saknas ett tydligare pedagogiskt perspektiv med exempelvis utvärdering och uppföljning inom olika områden. Personalen uppger att de önskar mer av diskussioner kring pedagogiska frågor under ledning och styrning av rektorn.

Färnäs skola arbetar med sitt kvalitetsarbete enligt det "årshjul" som initierats av Mora kommun. Olika områden/mål inom läroplanen går igenom varje månad. Dock visar tillsynen att det brister i ansvaret med att följa upp och utvärdera framförallt elevernas kunskapsutveckling i de olika ämnena. Detta kan innebära att elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till eller att det stöd som skolan ger inte är anpassat efter elevens behov. Skolan kan heller inte uppvisa egna sammanställningar i årskurs 3 i samtliga ämnen. Tillsynen visar även att resultaten i övrigt i skolan och i fritidshemmet behöver följas upp och utvärderas, vilket bekräftas av både lärarna, personalen på fritidshemmet och rektorn.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i rektorns pedagogiska ledarskap och i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verskamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 9 §, 4 kap. 4 och 5 §§ skollagen, Lgr 11 avsnitt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop.2009/10:165 s 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av

skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Tillsynen visar att det saknas ett bibliotek i Färnäs skola. Skolinspektionen kan konstatera att ett fåtal böcker finns längs en vägg i en korridor. Eleverna uppger att det inte finns tillgång till böcker. Vidare framkommer vid intervjuer och samtal med både rektorn och lärarna att skolan inte har eller använder sig av ett bibliotek i syfte att stödja elevernas lärande.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav. Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Fritidshemmets uppdrag och innehåll

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Fritidshemmets uppdrag och innehåll.

- Se till att fritidshemmet arbetar för att eleverna får en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings och kulturliv.

Motivering

Fritidshemmet regleras i ett eget kapitel i skollagen och ska även, i tillämpliga delar, följa läroplanen för grundskolan och förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11). I skollagen anges att fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklass och grundskolan och stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Enligt skollagen ska fritidshemmet även arbeta för att eleverna får en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.

Under samtal med fritidshemmets personal liksom av planeringsdokument framkommer att fritidshemmet inte har något samarbete med närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv. Det innebär att utbudet av aktiviteter till eleverna blir begränsat och inte i tillräcklig grad utformas utifrån elevernas ålder och mognad, behov och intressen. Ett samarbete med närsamhället är av stor betydelse i arbetet med att erbjuda eleverna en meningsfull fritid.

Skolinspektionen konstaterar att fritidshemmet inte uppfyller skollagens krav på sådan verksamhet. Mora kommun föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Föfattning

14 kap. 2 § skollagen, Lgr 11 avsnitt 2.6 Skolan och omvärlden

På Skolinspektionens vägnar

Ellionor Triay Strömvall
Beslutsfattare/utredare

Anki Näckstam
Föredragande/undervisningsråd

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).